ב"ד חייבין קרבן אלא על העלם דבר עם שגגת מעשה וכן המשיח ולבור הוא דכי עבדי בשגגת מעשה לחודיה מייתו כל חד וחד כשבה

לחודיה פטור מכלום כדאמר לקמן בפרק

בתרא (דף יא.) מעם הארץ כן פרט למשיח

דאינו מביא בשגנת מעשה כלל והיינו

דקאמר ילא משיח שאין חטאתו בשגגה

דהיינו בשגגת מעשה וכו': גבו' וחילו משיח בעבודת כוכבים לא קחני. דקתני

ולא בעבודת כוכבים אין חייבים אלא

על העלם דבר עם שגגת מעשה ולח קתני וכן המשיח ומדלא קתני וכן המשיח מכלל דמשיח בעבודת כוכבים חייב בשגגת מעשה לחודיה: מסני מני ר'

היא דמניא משיח בעבודת כוכבים ר'

אומר בשגגם מעשה. לחודיה: וחכ"א

בהעלם דבר. כלומר עם שגגת מעשה כשחר מלות. ושוין שחין מביח שום חשם

מלוי: ומסברא זדונו כרם ושגגמו

מטאת. דעבוד' כוכבי' דקתני ולא בעבוד' כוכבים אלא על דבר שחייבין על זדונו

כרת ועל שגנתו חטאת מי קחני ורן המשיח והא קו"ל דמשיח נמי בעבודת כוכבים אינו חייב אלא על דבר שזדונו כרת ועל שגנתו חטאת כדאמרי לקמן [ח.]

נאמר כאן עליה כו׳ לאשמת העם הרי

משיח כלבור ואפי׳ הכי לא קחני במחני׳ וכן המשיח: אלא סנא בהא. בדבר

שחייבין על זדונו כרת ושגגתו חטחת לי כשחר מצות וכן המשיח והוח הדין בעבודת כוכבים דמשיח כצבור דחינו

חייב בעבודת כוכבים אלא בדבר שזדונו

כרת ושננתו חטאת: הכא נמי תנא בהא. דאין חייבין בשאר מלות אלא על העלם

דבר עם שגגת מעשה וכן המשיח והוא

הדין לעבודת כוכבים דמשיח כלבור כי היכי דאין ב"ד חייבין על עבודת כוכבים אלא על העלם דבר עם שגגת מעשה ודלא כרבי: מאי טעמא דרבי אמר

קרא. בפרשת שלח לך וכפר הכהן על הנפש השוגגת וגו' סבר רבי חטאה

בשגגה הכי משמע חטא זה בשגגה יהא

כלומר בשגגת מעשה לחודיה ואפילו משיח: ורבנן סברי מי שחטאו בשגגה.

דהכי משמע וכפר הכהן על הנפש

השוגגת דיביא שעירה בשגגת מעשה מי שחטאו בשגגה בשאר מלות: יצא

משיח שחין חטחסו בשגגה. בשחר

ל) (נדל"ל מופלאין, ב) ב"ש, ג) (לשיל
 ד.], ד) סנהדרין סא:, ד) (ישעירה
 ביחיד מגלן. ג" יש"א), ו) [במדבר טון, 1) [יקלא ג], ד) (במדבר טון,

תורה אור השלם

אם הבֹּתַן הַמְּשִׁיהַ יַחֲטָא לְאַשְׁמַת הָעָם וְהַקְּרִיב עַל הַטְּאַתוּ אֲשֶׁר הְטָא פַּר בֶּן בָּקָר תְמִים לַיִיְי לְחַשָּאת: ויקרא ד ג ויקרא ד ג

יְתִשְּאוּנ: וּיקרא דּג 2. וְבִפֶּר הַכֹּהֵן עַל הַנָּפֶשׁ הַשׁגֶּגֶת בְּחָטְאָה בִשְׁגָגָה לִפְנִי יְיָ לְכַפֵּר עָלִיו

וְנְסְלַח לוֹ: במדבר טו כח 3. וְאָם נָפֶּשׁ אַחַת הֶחֱטָא בִשְׁגְגָה

יא א מייי פט"ו מהלי שגנות הלכה ה סמג עשין רטו ועיין יב ב מיי שם פייב הלכה א ב ופייצ הלכה א: יג ג מיי' שם פט"ו הלי א והלכה

ג: יד ד מיי׳ שם הלי א: מו ה ו מיי׳ שם הלי ג:

רבינו חננאל

פירוש הואיל ונחלקו בדגלים לטעם שאמרנו אילו הקריב אחד וחברו לא איכא זילותא. דתניא [מג"ת פי"ב] שלמה עשה ז' ימים בחנוכת הבית עשה די ימים בחנוכת הבית מפני מה משה מייב כדי לחלוק כבוד לנשאים. פיי שאם הקריב זה ולא יקריב זה איכא קפידא וקיימא לה קושיא דאי הכי בצרו להו וליכא למימר לחלום עם לעצמן ולעולם קסבר אולא למיתה. מאי הוה עלה פירוש דהא דרב יוסף מי תיש דהניא בספרא פרשת נשיא מתוקמא האי כרי שמעון אי לא. תמודתו ולא תמודתו ולמטה הוא אומר ושחט אותה אולה ולא תמודתו מאותה אומר ה'י חטאות מתות וולד חטאת ומורת וחטאת וווטאת שמתו בעליה ושתפרו בעליה שמתו בעליה ושתפרו בעליה שמתו בעליה ושנתכפרו בעליה ושעברה שנתה ואי אתה יכול לומר ולד חטאת בצבור. פי׳ ימות לפי שאין הצבור. פי ימות לפי שאין הצבור [מפרישין נקבה וא״א יכול לומר תמורת חטאת בצבור לפי וקפורשין נקבה וא"א יכול לומר תמורת חשת בצבור לפי בתמורה הצבור והשותפין בתמורה הצבור והשתפין את יכול לא ממרין, מי דתנן מקריין אבל לא ממרין, ואי את יכול ללה ממרין, ואי בעלים בצבור לפי שאק הצבור השלטה לתבוה בצבור. יכול מתות בצבור שנתה ילם ממורת בצבור שנתה ילם ממורת בצבור אמרה ילמד מחום מיחודי. מה ולד הטאת ממפורש ירידיר. מה ולד הטאת בצבור אף כיפרו בעליה מצבור אף כיפרו בעליה לשותפין במי את ביות בעליה לשותפין במי את מיחוד דברי אמרים ולא מצבור. הלכך שמרים ולא מצבור. הלכך שתופין נמי דאמרים ולא מצבור. הלכך יכול ומרו ולד הטאת בשותפין נמי דאמרים ולא מצבור. הלכך יכול ולמר ולד הטאת בשותפין נמי דאמרים ולא מצבור מול מר ולד הטאת בשותפין יכול ולמר ולד הטאת בשותפין יכול לפתו לכך הטאת המורמן מהראן מכפרה מהורא בפרא שתוהא כפרה בתוצה בתומר בתו דכתיב בחטאת יחיד וכפר עכיו.
ותניא בספרא שתהא כפרה
לשמו שלא יכפר על שנים
כאחת. ולא תמורת חטאת
בשותפין לפי שאין שותפין
ממירין וה"נ ילמוד סתום
ממפורש דכולהו ה' חטאות לר' שמעון בשותפין לא מייתי ולא מתוקמא האי דמת אחד מב״ד פטורין כר"ש דלסבריה חייבין וכמאן דאוקמה כר"מ סלקא רכמאן דאוקמה כר"מ סלקא סוגיא דשמעתא: הדרי לאקשויי אהא דקתני ר' שמעון מוג"א דקתני רי שמען לאקשויי אחג דקתני רי שמען לאקשויי אחג דקתני רי שמען אפשר. פי היאך אפשר משאי אפשר. פי היאך שנחן בפרו בעליה ושעברה שמח בעליה דאי אפשר בהן חטאת ותמורת חטאת וחטאת בעליה דאי אפשר בהן בצבור. ופרקינן בחד מקום בצבור. ופרקינן בחד מקום בצבור. ופרקינן בחד מקום בביר. או במיר למכה למשה מסיני כי בילה למשה מסיני כי בילה לא במקום שנוהגות נהיא אלא במקום שנוהגות נמי אין נהגות ובעל כרחך למד בעים וין הביל והגיו ווהגות אלים בממורה בתור וחכים בתמורה בחום בתמורה באקשינן עלה כי האי גוונא וכי אפשר אמר אפשר. אמר אפשר אמר אמר אפשר אמר אפשר באות בעל ביל האי גוונא וכי האי גוונא וכי האי גוונא וכי האי גוונא וכי המי אות בעשר אמר אמר אמר אמר אמר אפשר. אמר אפשר אמר אפר הייחידים בתמורה אקשינן עלה כי האי גוונא וכי דגין אפשר משאי אפשר. אמר ר"ל ד' נתנו והעמידום על ה' פי' אלו הה' חטאות ד' מהן נתנו למיתה וה' נשתכח דינה בימי אבל משה. דגרסינן התם בפרק יש בקרבנות היחיד א"ר בפרק יש בקרבנות היחיד א"ר

אמר רב פפא. בשוין דהוא מופלא והן מופלאים הלכך איצטריך למיחני דכי חטא בפני עצמו אע"ג דהוראה דידהו הוי הוראה מעליא אפילו הכי מתכפר בפני עלמו משום דקא מורו בשני איסורי חטא עם הלבור אע"ג

> מקומות. משיח במקום אחד וב"ד במקום אתר: בטעמיים. בפסוקים דחלב ועבודת כוכבים מתרי קראי נפקי: וחלוקין בקרבנום. דב"ד מייתי שעיר אעבודת כוכבים והוא לא מייתי שעיר: דהות שעירה. לחודיה דכתיב בעבודת כוכבים בפרשת שלח לך אנשים ^{ו)} ואם נפש דאחד יחיד ואחד נשיא במשמע: **הוא** בחלב המכסה אם הקרב. דהוי דבר שאין הלדוקים מודין דהא לא מפרש קרא מאי ניהו דאפי אמוראי פליגי בשחיטת חולין באלו טריפות (דף נ:) מאי ניהו כרס הפנימי ור"ש חלב שעל גבי הדקים שאין הדוחים מודין דהא לא כתיב בהדיא. אי נמי דהורו בחלב שעל הקרב בין בכזית לפחות מכזיח דכזית לא כתיב בהדיח והוי דבר שחין הלדוקין מודין: אע"ג דקרבנן שוה. דהן בפר והוא בפר: כיון דמסרי קראי קא אסו. כדאמרינן לעיל בפרק קמא (דף ג.). ואת החלב ") וי"ו יתירא להביא חלב שעל גבי הדקין: הא פליגין בטעמייהו. חלוקים בפסוקים ומתכפר בפני עלמו: או דלמא שם חלב אחד הוא. והורה עם הלבור הוא ומתכפר עם הלבור: והן כדם. כגון בדם המובלע בחיברים או בין כזית לפחות מכזית והוי דבר שחין הלדוקין מודין: בסר קרבן אולינן. דכיון דשוין בקרבן הורה עם הלבור הוא ומתכפר עם הלבור. מיקו: לפי שיצחה עבודת כוכבים. מכלל פר העלם דבר של לבור לידון בעלמו בהבאת פר ושעיר: נאמר כאן. בעבודת כוכבים מעיני והיה אם מעיני העדה ^ח: ונאמר להלן מעיני. ונעלם דבר מעיני הקהל ש: מה להלן ב"ד. דכתיב ונעלם דבר מעיני הקהל ועשו ואמרינן לעיל בפ"ק (דף ה.) הוראה תלויה בב"ד דכתיב ונעלם דבר מעיני הקהל דהיינו ב"ד ומעשה חלוי בקהל דכתיב הקהל ועשו ובעבודת כוכבים לא כתיב ב"ד דכתיב והיה אם מעני העדה נעשתה לשגגה "ו אם מה מעיני העדה נעשתה לשגגה "ואם מ"ד ב"ד והא אין מעשה תלוי בב"ד אלא בקהל דהכא כתיב מעיני העדה נעשתה דהיינו מעשה אלא מה להלן ב"ד דכתיב בפרשת ויקרא אף כאן בית דין: בורגר' אין חייבין נקרכן וכור. אין

או שעירה דדיניהם כיחידים דכיון דלא עשו ע"פ ב"ד מחלקי כולהו מהדדי והוו יחידים ויחידים חייבין בשגגת מעשה אבל משיח בשגגת מעשה דהוא מופלא דהוראה דידיה הוי הוראה מעליא אפ״ה מתכפר עם הלבור משום דקה מורו בחדה היסורה: בשני אמר רב פפא כגון שהיו ים מופלין שניהן סבר למימר חמא בפני עצמו ועשה בפני

עצמו היכי דמי דיתבי בשני מקומות וקא מורו בתרי איסורי אמר ליה רבא אמו שני מקומות גורמין אלא אפילו יתבי בחד מקום וכיון דקא מורו בתרי איסורי חמא בפני עצמו הוא: פשימא הוא בחלב והן בעבודת כוכבים חמא בפני עצמו הוא דהא חלוקין במעמייהו וחלוקין בקרבנות דהוא בפר והן בפר ושעיר דהא קא מייתו הני שעיר והוא לא מייתי וכל שכן הוא בעבודת כוכבים והן בחלב דחלוקין בקרבנותיהן ס[לגמרי] דהוא שעירה ואינהו פר אלא הוא בחלב המכסה את הקרב והן בחלב שעל הדקין מהו מי אמרינן אף על גב דקרבנן שוה כיון דמתרי קראי קאתו הא פליגין בטעמייהו או דלמא שם חלב אחד הוא אם תמצא לומר שם חלב אחד הוא הוא בחלב והן בדם מהו מי אמרינן במעמייהו הא פליגין או דלמא כיון דשוין בקרבן בתר קרבן אזלינן *תיקו: שאין בית דין חייבין עד שיורו לבטל מקצת ולקיים מקצת וכו': מגלן דעד שיורו לבטל מקצת ולקיים מקצת כדאמריגן באידך פירקין שונעלם דבר דבר ולא כל הגוף: וכן המשיח: מנלן דכתי' ולאשמת העם הרי משיח כצבור: ולא בעבודת כוכבים כו': מגלן דתנו רבגן לפי שיצאה עבודת כוכבים לדון בעצמה יכול יהו חייבין על עקירת מצוה כולה נאמר כאן מעיני ונאמר להלן מעיני מה להלן בב"ד אף כאן נמי בב"ד ומה להלן דבר ולא כל הגוף אף כאן נמי דבר ולא כל הגוף: כותני באין חייבין אלא על העלם דבר עם שגגת המעשה יוכן המשיח ולא בעבודת בוכבים אין חייבין אלא על העלם דבר עם שגגת המעשה: **גכז'** מגלן דתנו רבגן ישגו יכול יהו חייבין על שגגת, מעשה ת"ל ישגו ונעלם דבר אין חייבין אלא על העלם דבר

מלות כלומר בשגגת מעשה אלא בהעלם דבר עם שגגת מעשה דעל עם שגגת מעשה: וכן המשיח: מגלן דכתיב דלאשמת העם הרי משיח כצבור: ולא שגגת מעשה לחודיה פטור לגמרי: ושוין בעבודת כוכבים אלא על העלם דבר עם שגגת מעשה: מגלן דת"ר לפי שיצאה עבודת כוכבים לדון בעצמה יכול יהו חייבין על שגגת המעשה נאמר כאן מעיני ונאמר להלן מעיני מה להלן אין חייבין אלא על העלם דבר עם שגגת מעשה ואילו משיח בעבודת כוכבים לא עם שגגת מעשה אף כאן אין חייבין אלא על העלם דבר עם שגגת מעשה ואילו משיח בעבודת כוכבים לא קתני מתניתין מני רבי היא סדתניא משיח בעבורת כוכבים רבי אומר בשגגת מעשה וחכמים אומרים הבהעלם דבר יושוין שבשעירה ושוין שאין מביא אשם תלוי ותסברא בזדונו כרת ובשגגתו חמאת מִי קתני אלא תני הא הוא הדין להא ה"נ תנא הא והוא הדין להא מ"מ דרבי אמר קרא יוכפר הכהן על הנפש השוגגת בחמאה בשנגה הנפש זה משיח השוגגת זה נשיא בחמאה בשנגה רבי סבר חמא זה בשנגה יהא ורבגן סברי מי שחמאתו בשגגה יצא משיח שאין חמאתו בשגגה אלא בהעלם דבר ושוין שבשעירה כיחיד יסמגלן דאמר קרא יואם נפש אחת אחד יחיד ואחד נשיא ואחד משיח כולם בכלל נפש אחת הן:

בורת מעשה חלוי בקהל בדמשמע נעשמה ה"י. האי עיני דשאר מלוח: דת"ד ישני רבוף דיירין קשטה חלוי בקהל בדמשמע נעשמה ה"י. האי עיני דשאר מלוח: דת"ד ישני רבוף דיירין אף שנגת מעשה. חימה למאי אילטוריך הא כבר ילפיון מדבר דבר דמקאת דבר בעין והא לא שייך כי אם בהודאה ועוד איך יהיו חייבין על שגגת מעשה למ"ד ב"ד מכילון פר טופיה מטא אויגד מינה מטא רשביד ועוד מניא פ"ק עם האדץ לרבות מכיאן פר וואיל דאף לאו דמשמע דבעיץ בעם דבר לא היינו אומרים שב"ד יהיו חייבין אלא לבור דאש"ג דלעיל דחשין דמעשה מלוי בקהל והוראה מלויה בב"ד השתא מיהו לא דרשינן הכי מיהו הקישא דדבר צ"ל מלוי בקהל והוראה מלויה בב"ד השתא מיהו לא דרשינן הכי מיהו הקישא דדבר צ"ל דמומלה לריך למילף הוא ואח"כ לומר דבר ולא כל הגוף:

יש הוה מפרשינן מעיני העדה ג"ש הוה מפרשינן

דיתבי בתרי סקוסות וקסורו כחד איסורא. מימה מאי אלטריך בשוץ אפיי לא שוו מני הוראמן הולאה דהא דבעינן לעיל מופלא בנ"ד שהיה להן ללעוד ולא למד והכא מלי אלטרכן ללעוד מין דבאיסור אחד הורו ושניהן הורו שה ונראה כספרים דגרסי מלחא דרב "ש טפי בשוץ בתר דמוקי בחרי אסורי: נאשר באו שיעיי. מימה דלעיל בפ"ק משמע בדברי אפיי לא ידעין שאר מלוח אלא מעבודת כוכבים והכא משחש איפכא ויי"ל דאפיי נמי הכי בעי לחילף כי הכא דעיני דענדת כוכבים והכא משוח ביה אלא היין ילפינן עיני עיני ללער האי עיני דעבודת כוכבים ילפינן עיני עיני ללותר האי עיני דעבודת כוכבים ילפינן משאר מאח ביה והדר ילפינן ההא מעיני מהאי לענין זה דכי היכי דגבי עבודת כוכבים מלות שוו שהא ב"ד הדר ילפינן החא מעיני מנין זה דכי היכי דגבי עבודת כוכבים מלות שהא ב"ד הדר ילפינן ההא מעני מהאי לענין זה דכי היכי דגבי עבודת כוכבים

צחק אף חטאת שנתכפרו

יָהַקְריבָה עַז בַּת שְׁנָתָה לְחַשְּאת: במדבר טו כז מוסף רש"י

מוסף רש"ה משיח בעודת כובבים. כהן משוח בעודת כובבים. כהן משוח בקרבן עבודת כובבים. כהן עודת בקרבן עבודת כובבים. לפילו לא מוסד בשנגר מעשה. אפילו לא שומר בשנגר מעשה. אפילו לא שומר בשנגר מעשה לייב, ואים לא מינו לא מינו לא מינו לא הייב לא ואים לא מינו לא היים לא מינו ועולם דכר, כגון היור דכפר כהן משוח לאינו לא של היי השלחת השם, היי השוח לצבור, אפילו השל בשוח לאלו מינו לאלו מינו בשנגת מעשה כוכבים שקרצו שה לאלו היילו לא העלם דכר, ודבפים אומרים. אף כאן אינו חייב לאלו העלם דכר לא העלם דכר לא הייל לאלו בהעלם דכר אף כאן אינו חייב אלא בהעלם דבר םנהדרין סא:). ושוין שבשעירה. כיחיד, ואפילו לרבנן דלא משוי ליה כשאר יחיד להתחייב בלא העלם דבר,

תוספות הרא"ש

ונעלם דבר דבר ולא כל הגוף. וכן המשיח דכתיב לאשמת העם הרי משיח כצבור. והקשה הרמ"ה ז"ל למה לי הקישא להאי מלתא הא במשיח גופיה כתיב מאחת מהנה דמשמע מאחת ולא כל אחת. ותירץ דהאי מאחת גבי עשיה כתיב ועשה מאחת מהנה.

בשה כתיב רפשה מאחת מתנה. הגון בהראה הוא דבעיון למילף שציר קוום קצת וכטל קצת. הבלא"ה צריכי מ"ם המאח להרשא אחרינא כדרושיון במאח לרושא אחרינא כדרושיון ששצאר ע"ז לידון בעצמה יכול שאם כתב שם משמעון חייב. לפי שיצאת ע"ז לידון בעצמה יכול נאמר באן ניי הו הייבין על עקירת מצוה כולה נאמר באן ביר לא כל הקל בב"ד. מה להלן בב"ד אף הגון בוי, הקשה הרמ"ה ז"ל מה בצורן ללמוד ע"ז משאר מצות הצויר בב"ד. המילר ידעי בשאר מצות מעור איריו בב"ד. להיינר ידעי בשאר מצות מעיני הקהל דמשמע ב"ד דכמו מעור איריו בב"ד לא מדכתיים הולך אחר מאור עינין כך מעלי הולכן לאור הוואתו של ביד. ובעבודת כוכבים לאור עינין כך של ב"ד. ובעבודת כוכבים כתיב של ביד. ובעבודת כוכבים כתיב מעיני העדה דמשמע ביד. דכמו מעיני העדה דמשמע בית דין. ותירץ משום דבעבודת כוכבים כתיב מעיני העדה. ועדה משמע בכל דוכתא ב"ד כדכתיב ושפטו

העדה והצילו העדה. הלכך אי לאו